

Högläsningens

KRAFT

– därför gör den verklig skillnad i ditt klassrum

Som lärare vet du hur mycket högläsningen betyder för elevernas språk, fantasi och gemenskap. Men hur kan du använda den ännu mer medvetet för att stärka både förståelse och ordförråd? Maria Heimer handleder förskolor, skolor och bibliotek i högläsning som språk- och kunskapsutvecklande verktyg. Hon vet vad som gör skillnad i klassrummet – och hur små justeringar i ditt arbetssätt kan få stora effekter för elevernas språkutveckling.

.....

Medvetet bokval – grunden för en lyckad högläsning

Läs boken själv först. När du känner texten kan du läsa med större inlevelse, förutse svårigheter och välja ut ord och begrepp som behöver stöttas. En bok där mycket står mellan raderna ger dessutom rikare möjligheter till samtal och gemensamt utforskande.

Maria Heimer är författare, föreläsare och erfaren handledare.

Tre sätt att högläsa – och när de gör störst nytta

En vanlig missuppfattning är att all högläsning automatiskt gynnar språkutvecklingen. Dina elever behöver möta alla tre formerna, men **högläsning med** har så stor betydelse för elevernas språkutveckling att den måste prioriteras.

Högläsning till – en inspelad röst läser till eleven. Metoden kan vara ett värdefullt stöd, särskilt i flerspråkiga grupper eller när du vill erbjuda högläsning på flera språk parallellt.

Högläsning för – spontan högläsning utan förberedelser. Skapar gemenskap och läsglädje, men ger inte tillräckligt stöd för språk- och kunskapsutveckling.

Högläsning med – är den form som gör störst skillnad. Du planerar högläsningen med tydliga mål, väljer ut ord, formulerar frågor och skapar aktiviteter som stöttar elevernas förståelse. När ni sedan bearbetar boken genom att dramatisera, skapa med olika estetiska uttrycksformer och gör förstahandsupplevelser, får eleverna möjlighet att fördjupa både språk och upplevelse.

Förberedelserna – den ofta bortglömda nyckeln

Att läsa boken högt för dig själv i förväg ger dig möjlighet att pröva röstläge, identifiera svåra ord och planera modellering och samtal. Förberedelserna tar tid, men de gör att högläsningen blir mer än en rutin – den blir en språkutvecklande undervisningssituation.

Hur du inkluderar elever som inte visar spontant intresse

Genom att planera högläsningen blir det lättare att fånga även de elever som inte självmant söker sig till böcker.

- Välj en bok där max 10 % av orden är nya.
- Låt eleverna se bilderna under läsningen.
- Skapa förförståelse genom samtal, bildpromenader eller föremål.
- Variera mellan skönlitteratur och sakprosa.
- Läs med inlevelse – det gör skillnad!

Ordförråd och flerspråkighet – små val som ger stora effekter

I en genomtänkt högläsning väljer du ut ord och begrepp som är värda att arbeta med. Eleverna behöver möta orden många gånger och i olika sammanhang för att kunna tillägna sig dem. Viktigt är även att du tar reda på vad orden heter på elevernas modersmål och använder synonymer för att fördjupa förståelsen. Undvik däremot att gå igenom alla ord i förväg – eleverna behöver något att knyta dem till.

En kraftfull metod – när den används medvetet

När du planerar högläsningen ger du eleverna mer än en berättelse. Du ger dem språk, förståelse och mod att uttrycka sig.

Det är högläsningens verkliga kraft.

